पोलीस उपनिरीक्षक (मुख्य) परीक्षा - 2018

परीक्षा दिनांक - 2014 21 सप्टेंबर 2018

A

CODE : FO5

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक								
	केंद्राची संकेताक्षरे							शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. खालील कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?
   (1) सोळाव्या लोकसभेत आतापर्यंतच्या सर्वात अधिक महिला खासदार निवडून आल्या.
   (2) सर्वात कमी महिला 1957 मधे निवडून आल्या होत्या.
   (3) ह्यावेळी पश्चिम बंगालमध्ये सर्वाधिक महिला खासदार निवडून आल्या.
   (4) सुषमा स्वराज नवी दिल्ली मध्ये निवडून आल्या.

   Which one of the following statements is **incorrect** ?
   (1) The 16th Lok Sabha has the highest no. of women MPs elected so far.
   (2) The least number of women were elected in 1957.
   (3) This time West Bengal has given the largest no. of women winners.
   (4) Sushma Swaraj has won from New Delhi.

---

2. खालील विधाने विचारात घ्या :
   (a) भा.ज.पा. च्या वरिष्ठ नेत्या सुमित्रा महाजन यांची लोकसभेच्या सभापतीपदी सर्वानुमते निवड झाली.
   (b) महाजन या विजयालक्ष्मी पंडीत व मीरा कुमार यांच्या नंतर लोकसभेच्या सभापतीपदी निवडलेल्या तिसऱ्या महिला होय.
   (c) वयाच्या 39 व्या वर्षी त्यांनी इंदौरच्या उपमहापौर बनून आपल्या राजकीय जीवनाची सुरुवात केली.
   (d) महाजन या अटल बिहारी वाजपेयी यांच्या मंत्रिमंडळात 1999 ते 2004 या काळात राज्यमंत्री होत्या.

   वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?
   (1) (a), (b), (c) (2) (b) आणि (d)
   (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

   Consider the following statements :
   (a) Senior BJP leader Sumitra Mahajan has been chosen as the speaker of the Lok Sabha unanimously.
   (b) Mahajan is the third woman after Vijayalaxmi Pandit and Meera Kumar to be elected as a speaker.
   (c) Starting her political career at the age of 39, Mahajan became the deputy Mayor of Indore.
   (d) Mahajan was a Minister of State in the Atal Bihari Vajpayee cabinet from 1999 to 2004.

   Which of the above statements are **correct** ?
   (1) (a), (b), (c) (2) (b) and (d)
   (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

3. खालील विधाने विचारांत घ्या :

(a) नरेंद्र मोदी यांनी 55 सदस्यांच्या आघाडी सरकारचे प्रमुख म्हणून पंतप्रधान पदाची शपथ घेतली.

(b) भारताचे ते 14 वे पंतप्रधान बनले.

(c) नरेंद्र मोदी यांनी गुजरात विद्यापीठाची राज्यशास्त्रातील पदव्युत्तर पदवी प्राप्त केली आहे.

(d) नरेंद्र मोदी हे गुजरातचे ऑक्टोबर 1999 पासून मुख्यमंत्री होते.

वरीलपैकी कोणती विधाने **सत्य** आहेत ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) फक्त (c)

Consider the following statements :

(a) Narendra Modi was sworn in as a Prime Minister as the head of a 55 member coalition Government.

(b) He became the 14th Prime Minister of India.

(c) Narendra Modi got Masters degree in Political Science from Gujarat University.

(d) Narendra Modi was the Chief Minister of Gujarat since October 1999.

Which of the above statements are **True** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (c) only

---

4. जागतिक शस्त्रे व्यापार कराराबाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(1) युनोच्या महासभेने सदर करार हा 2 एप्रिल 2013 रोजी 154 विरुद्ध 3 मतांनी मंजुर केला, 23 राष्ट्रे तटस्थ राहिली.

(2) ज्या 3 राष्ट्रांनी विरोधी मतदान केले ती म्हणजे इराण, सिरीया व उत्तर कोरिया होय.

(3) तटस्थ राहणाऱ्या राष्ट्रांमध्ये अमेरिका व रशिया होती.

(4) आतापर्यंत शस्त्रे व्यापार नियंत्रित करण्याचा उद्दिष्ट असलेला हा पहिला महत्वाचा करार होय.

Which of the following statements regarding Global Arms Trade Treaty is **not correct** ?

(1) The treaty was passed by the UN General Assembly with 154 votes in favour and 3 against with 23 abstentions on April 2, 2013.

(2) The 3 nations voting against treaty were Iran, Syria and North Korea.

(3) U.S.A. and Russia were among the abstentions.

(4) The landmark treaty is the first ever aimed at limiting arms trade.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

5. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूका भयमुक्त व न्याय्य होण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य निवडणूक आयोगाची स्थापना एप्रिल 1994 मध्ये झाली.

(b) राज्य निवडणूक आयोग राज्य शासनाच्या नियंत्रणाखाली कामकाज करते.

(c) राज्य निवडणूक आयोगाच्या प्रशासकीय बाबी महाराष्ट्र शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागामार्फत हाताळण्यात येतात.

(d) महाराष्ट्रात स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संख्या 5 आकड्यात आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a), (b) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

Consider the following statements :

(a) Maharashtra State Election Commission was established in April 1994 for conducting free and fair elections of local self institutions.

(b) The State Election Commission is working under the control of state government.

(c) Administrative matters of the State Election Commission are handled by the General Administration Department of Maharashtra Govt.

(d) The no. of local self institutions in Maharashtra is a 5 digit figure.

Which of the statements given above are **correct** ?

(1) (a), (b) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (c), (d) (4) (a), (b), (c), (d)

---

6. गारिफेमा (Gariphema) हे गांव देशातील पहिले 'तंबाखू मुक्त गांव' म्हणून जाहिर झाले आहे. सदरहू गांव हे _________ या राज्यात आहे.

(1) केरळ (2) मणिपूर (3) आंध्र प्रदेश (4) नागालँड

Gariphema village has been declared the country's first 'tobacco free village' recently. This village is in _________ state.

(1) Kerala (2) Manipur (3) Andhra Pradesh (4) Nagaland

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

7. खालील विधाने विचारात घ्या.

(a) मोदी सरकारने काळा पैसा शोधून काढण्यासाठी मंत्रिमंडळाच्या पहिल्याच बैठकीत तपास पथक गठीत केले आहे.

(b) सर्वोच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश अशोक कुमार माथूर हे विशेष तपास पथकाचे प्रमुख आहेत.

(c) सर्वोच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश एम.बी.शाह हे या पथकाचे उपप्रमुख आहेत.

वरील विधानांपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने **चुकीचे/चुकीची** आहे/आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) The Modi Government has constituted Special Investigation Team (SIT) to unearth black money in the first meeting of cabinet.

(b) Retired Supreme Court judge Ashok Kumar Mathur is the head of the SIT.

(c) Former Supreme Court judge M.B. Shah is the Vice-Chairman of the panel.

Which of the statements given above is/are **False** ?

(1) (a) only (2) (b) only (3) (c) only (4) (b) and (c)

---

8. अंशु जमसेंपा कोण आहेत ?

(a) हिमाचल प्रदेशच्या महिला गिर्यारोहक.

(b) हिमालयाची तीन शिखरे चढून इतिहास रचणाऱ्या.

(c) माऊन्ट एव्हरेस्ट दोनदा चढून जाणाऱ्या जगातील पहिल्या माता.

(d) नेपाळ सरकारतर्फे गौरविण्यात आलेल्या.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) बरोबर (d) चूक (2) (b) आणि (c) बरोबर (a) आणि (d) चूक

(3) (b), (c) आणि (d) बरोबर (a) चूक (4) सर्व बरोबर

Who is Anshu Jamsenpa ?

(a) Woman Mountaineer from Himachal Pradesh.

(b) Scripts history by scaling three Himalayan Peaks.

(c) Scaled Mount Everest twice becoming the first mother in the world to do so.

(d) Was felicitated by Nepal Government.

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) correct, (d) false (2) (b) and (c) correct, (a) and (d) false

(3) (b), (c) and (d) correct, (a) false (4) All are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

9. खालील विधानांपैकी 'पश्चिम घाटा' संबंधी कोणते विधान **बरोबर** नाही ?

(1) युनेस्कोने (UNESCO) 'जागतिक वारसा' ठिकाण म्हणून घोषित.

(2) जगातील सर्वात जास्त जैवविविधता असणाऱ्या जागांपैकी एक.

(3) पश्चिम घाटाचा भारताच्या सहा राज्यांत प्रसार.

(4) कळसूबाई शिखर हे पश्चिम घाटातील सर्वात ऊंच शिखर आहे.

Which of the following statements is **not correct** about the 'Western Ghats' ?

(1) UNESCO declared it to be a 'World Heritage' site.

(2) It is one of the 'hottest biodiversity hotspots' of biological diversity in the world.

(3) The Western Ghats span six states of India.

(4) 'Kalasubai' peak is the highest peak of Western Ghats.

---

10. 2014 मध्ये ग्लास्गो-स्कॉटलंड येथे भरलेल्या कॉमनवेल्थ खेळात भारताने किती पारितोषीके जिंकली ?

	सुवर्ण	रजत	कांस्य		एकूण
(1)	15	30	19	=	64
(2)	19	30	15	=	64
(3)	15	19	30	=	64
(4)	16	30	18	=	64

How many prizes were won by India in the 2014 Common Wealth Games held in Glasgow, Scotland ?

	Gold	**Silver**	**Bronze**		**Total**
(1)	15	30	19	=	64
(2)	19	30	15	=	64
(3)	15	19	30	=	64
(4)	16	30	18	=	64

---

11. दिलेल्या संख्या श्रेणीत एक संख्या चुकीची आहे. ती शोधा :

14, 26, 48, 98, 194, 386

(1) 26 (2) 48 (3) 98 (4) 194

In the given series one number is wrong. Find it :

14, 26, 48, 98, 194, 386

(1) 26 (2) 48 (3) 98 (4) 194

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

12. एका सांकेतिक भाषेत R A M आणि T H E M अनुक्रमे,

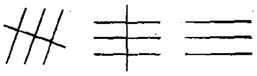 आणि 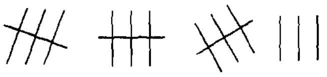 असे लिहिले जाते

तर खालील कोड काय दर्शवेल?

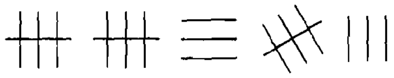

(1) H E A R T (2) T R E A T (3) T H R E E (4) H E R T T

In a code language R A M and T H E M are written as :

and 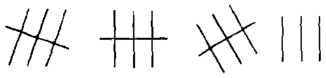 .

respectively. What will indicate the following code ?

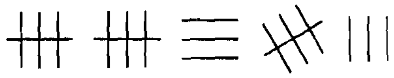

(1) H E A R T (2) T R E A T (3) T H R E E (4) H E R T T

---

13. दिलेल्या आकृत्यांमधील संख्या एकाच नियमानुसार आहेत. प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या दिलेल्या पर्यायांमधून शोधा.

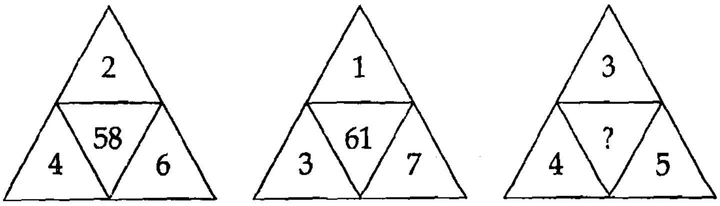

(i) (ii) (iii)

(1) 68 (2) 31 (3) 60 (4) 52

The numbers in the given figures, follow the same formula. Select a number from the given alternatives in place of the question mark.

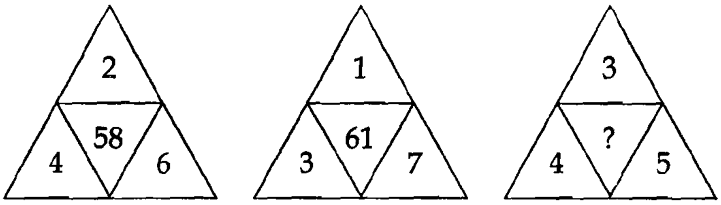

(i) (ii) (iii)

(1) 68 (2) 31 (3) 60 (4) 52

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

14. प्रश्नार्थक चिन्हाने दर्शविलेले एक पद गाळलेली संख्या मालिका दिलेली आहे. हे गाळलेले पद दिलेल्या पर्यायांपैकी एक आहे. ते शोधा :

1, 8, 9, __?__, 25, 216, 49

(1) 64 (2) 16 (3) 27 (4) 125

There is a number series with one term missing, shown by question mark (?). It is given as one of the alternatives. Find it :

1, 8, 9, __?__, 25, 216, 49

(1) 64 (2) 16 (3) 27 (4) 125

---

15. ': :' च्या डावीकडील दोन पदांमध्ये जो संबंध आहे, तोच उजवीकडील दोन पदांमध्ये आहे. प्रश्नार्थक चिन्हाने दर्शविलेले पद गहाळ असून ते दिलेल्या पर्यायांपैकी एक आहे. ते शोधा.

T R P N : __?__ : : F D B Z : Y W U S

(1) K M J H (2) E H G I (3) M K I G (4) K M I H

There is some relationship between the two terms to the left of ': :' and the same relationship exists between the two terms to its right. One term shown by question mark (?) is missing and is given as one of the alternatives. Find it.

T R P N : __?__ : : F D B Z : Y W U S

(1) K M J H (2) E H G I (3) M K I G (4) K M I H

---

16. सहा जणांच्या रांगेत D आणि C हे E चे लगतचे शेजारी आहेत. B हा फक्त A चा शेजारी आहे. A हा F पासून चौथा आहे. तर दोन टोकांना कोण आहेत ?

(1) F आणि B (2) B आणि D (3) C आणि A (4) F आणि C

In a row of six persons, D and C are immediate neighbours of E. B is a neighbour of A only. A is fourth from F. Who are at the two end points ?

(1) F and B (2) B and D (3) C and A (4) F and C

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

17. दिलेल्या आकृतीत 'X' ची किंमत किती ?

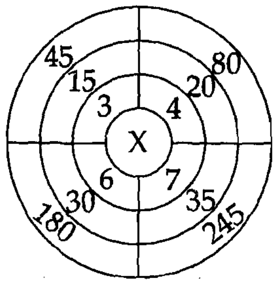

(1) 10 (2) 5 (3) 2 (4) 4

What is the value of 'X' in the given figure ?

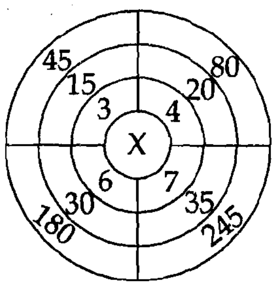

(1) 10 (2) 5 (3) 2 (4) 4

---

18. प्रश्नार्थक चिन्हाने (?) दर्शविलेले पद गाळलेली एक अक्षर समूह मालिका दिलेली आहे. दिलेल्या पर्यायांमधून गाळलेले पद शोधा.

p r t ; __?__ ; b d f ; h j l ; n p r

(1) v x z (2) u x w (3) x z b (4) u w y

A letter group series is given, with one term missing, as shown by question mark (?). Find out the missing term out of the given alternatives.

p r t ; __?__ ; b d f ; h j l ; n p r

(1) v x z (2) u x w (3) x z b (4) u w y

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

19. प्रश्नार्थक ठिकाणी कोणते अक्षर येईल?

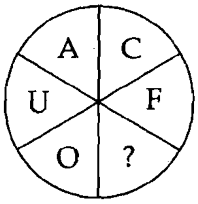

(1) I (2) J (3) K (4) L

Which letter should come in place of the question mark ?

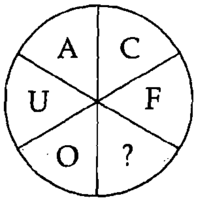

(1) I (2) J (3) K (4) L

---

20. एका सांकेतिक भाषेत 'open the door' हे 'ka te jo' असे लिहिले जाते. 'door is closed' हे 'jo pa ma' असे आणि 'this is good' हे 'la ra pa' असे लिहिले जाते. तर 'closed' चा संकेत कोणता?

(1) ma (2) pa (3) jo (4) ka

In a code 'open the door' is written as 'ka te jo', 'door is closed' is written as 'jo pa ma' and 'this is good' is written as 'la ra pa'. Then what is the code of 'closed' ?

(1) ma (2) pa (3) jo (4) ka

---

21. (a) महाराष्ट्रातील नदी प्रणाल्यांचे सर्वात मोठे क्षेत्र गोदावरी नदीचे असून, सर्वात कमी नर्मदा नदीचे आहे.

(b) गोदावरी नदी खालोखाल क्षेत्र भिमानदी प्रणालीचे क्षेत्रफळ असून, त्या खालोखाल कोकणातील नदी प्रणाल्यांचा क्रमांक लागतो.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत?

(1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक

(3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक

(a) Of the different river systems in Maharashtra, the Godavari has the largest area, while the Narmada has the least.

(b) After the Godavàri river system, the Bhima river system is the second largest followed by the river system of the Konkan.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) true (2) (a) true (b) false

(3) (a) false (b) true (4) (a) and (b) false

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

22. खालीलपैकी गटात न बसणारी नदी शोधा :
(1) दूधगंगा (2) पंचगंगा (3) गिरणा (4) सीना
Find out the odd river in following group :
(1) Dudhganga (2) Panchganga (3) Girna (4) Sina

---

23. (a) महाराष्ट्रातील लोकसंख्येची दशवार्षिक वाढ (2001-2011) दरम्यान 15.99% असून, अनुक्रमे ठाणे, पुणे आणि औरंगाबाद ह्या जिल्ह्यांकरिता सर्वाधिक होती.
(b) महाराष्ट्रातील लोकसंख्येची दशवार्षिक वाढ (2001-2011) ही मुंबई शहर, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग ह्या जिल्ह्यांकरिता उणे टक्केवारीत असून, ती मुंबई शहर जिल्ह्यांकरिता सर्वात कमी आहे.
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?
(1) (a) आणि (b) बरोबर (2) (a) बरोबर (b) चूक
(3) (a) चूक (b) बरोबर (4) (a) आणि (b) चूक
(a) The decadal growth rate of the population of Maharashtra (2001-2011) has been 15.99% and has been highest for the districts of Thane, Pune and Aurangabad.
(b) The decadal growth rate of the population of Maharashtra (2001-2011) for the districts of Mumbai city, Ratnagiri and Sindhudurg has been in negative with the Mumbai city having the least.
Which of the above statement/statements is/are **True** ?
(1) (a) and (b) True (2) (a) True (b) False
(3) (a) False (b) True (4) (a) and (b) False

---

24. महाराष्ट्रात खालील चार वनांच्या प्रकारातील.
(i) उष्ण कटिबंधीय निम्न-सदाहरीत वने (ii) उष्ण कटिबंधीय आर्द्र पानझडी वने
(iii) उष्ण कटिबंधीय शुष्क पानझडी वने (iv) उष्ण कटिबंधीय काटेरी वने
(a) उष्ण कटिबंधीय आर्द्र पानझडी वने सर्वाधिक आढळतात.
(b) उष्ण कटिबंधीय काटेरी वने सर्वात कमी आढळतात.
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) बरोबर (b) चूक (2) (b) बरोबर (a) चूक
(3) न (a) बरोबर न (b) बरोबर (4) दोन्ही (a) आणि (b) चूक
Out of the following four types of forests types of Maharashtra :
(i) Tropical Semi - evergreen (ii) Tropical Moist deciduous
(iii) Tropical Dry deciduous (iv) Tropical Thorny forest
(a) Tropical Moist Deciduous forests are the most extensive.
(b) Tropical thorny forest are the least extensive.
Answer options :
(1) (a) is correct (b) is not (2) (b) is correct (a) is not
(3) Neither (a) nor (b) is correct (4) (a) and (b) both are incorrect

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

25. (a) अजंठा डोंगररांग तापी आणि गोदावरी खोरी वेगळी करते.

(b) अजंठा डोंगररांग पश्चिम घाटातून चांदूर डोंगरांच्या माध्यमातून निघते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) बरोबर (b) चूक (2) (b) बरोबर (a) चूक

(3) न (a) बरोबर न (b) बरोबर (4) दोन्ही (a) आणि (b) बरोबर

(a) Ajantha range separates water of Tapi and Godavari basins.

(b) Ajantha range takes off from the Western Ghats in the form of Chandoor hills.

Answer options :

(1) (a) is correct (b) is not (2) (b) is correct (a) is not

(3) Neither (a) nor (b) is correct (4) Both (a) and (b) are correct

---

26. भारताबाहेर घडलेल्या काही घटनांनीही इंग्रजांविरुद्धच्या व देशप्रेमी भावना वाढविल्या. खालीलपैकी त्यातील कोणती घटना नव्हती ?

(a) इथियोपियन लोकांकडून ब्रिटिशांचा पराभव.

(b) जपानकडून सन् 1905 मध्ये रशियाचा पराभव.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b) (3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Events outside India also helped to strengthen the anti British and patriotic thinking of the people. Which one of the following was not one amongst them ?

(a) The defeat of the British at the hands of the Ethiopian people.

(b) The defeat of Russia by the Japan in 1905.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

27. पुढील विधानांपैकी कोणते एक **खरे नाही** ?

(a) ज्या दिवशी बंगालची फाळणी झाली त्यादिवशी बंगालमध्ये सर्वदूर लोकांनी हिंदू, मुस्लिम, ख्रिश्चन कोणीही असला तरी एकमेकांना राखी बांधली.

(b) बंगालची फाळणी जी 1905 मध्ये लादली गेली सन् 1920 मध्ये मागे घेतली गेली.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Which one of the following is **not true** ?

(a) On the day of partition of Bengal the people all over Bengal whether Hindu, Muslim or Christian tied Rakhi on one anothers wrist.

(b) The partition of Bengal enforced in 1905 was withdrawn in 1920.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

28. जोड्या जुळवा :

(a) वंदेमातरम् (i) होमरूल द्वारे सुरू झालेले वृत्तपत्र

(b) लीडर (ii) मद्रासहून निघणारे वृत्तपत्र

(c) यंग इंडिया (iii) अरविंद घोष

(d) हिंदू (iv) पंडित मदन मोहन मालवीय

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the following :

(a) Vande Mataram (i) The newspaper started by the Home Rule

(b) Leader (ii) The newspaper from Madras

(c) Young India (iii) Arvind Ghosh

(d) Hindu (iv) Pandit Madan Mohan Malviya

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

29. पुढील विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) डिसेम्बर 1885 मध्ये मुंबई येथे बोलविल्या गेलेल्या अखिल भारतीय अधिवेशनात सुरेन्द्रनाथ बॅनर्जी यांनी हिररीने सहभाग घेतला.

(b) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे प्रतीवर्षी डिसेम्बर मध्ये अधिवेशन होत असे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) Surendranath Banerjee participated actively in the All India Conference convened at Bombay in December 1885.

(b) The Indian National Congress met in the month of December every year.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

30. सन् 1905 च्या बंगाल फाळणीने काय प्राप्त करावचे नव्हते ?

(a) बिहार व ओरिसाच्या भागाचे बंगाल पासून विलगीकरण.

(b) पूर्व बंगाल व आसामचा नवा प्रॉव्हिन्स निर्माण करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

What did the partition of Bengal in 1905 did not seek ?

(a) Separation of Bihar and parts of Orissa from Bengal.

(b) Creation of a new province of Eastern Bengal and Assam.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

31. राष्ट्रीय ध्वज (झेंडा)फडकावण्यावर कोणत्या अधिनियमाच्या तरतुदी लागू होतात ?

(1) बोधचिन्ह व नांवे (अयोग्य वापरावर प्रतिबंध) (एम्बलम् अँड नेमस्- प्रिव्हेन्शन ऑफ इम्प्रॉपर यूज) अधिनियम 1950

(2) राष्ट्रीय गौरवाचा अपमान -प्रतिबंध अधिनियम 1971 (प्रिव्हेन्शन ऑफ इन्सल्टस् टू नॅशनल ऑनर ॲक्ट 1971)

(3) वरील (1) व (2) दोन्हीही

(4) वरील (1) व (2) पैकी एकही नाही

Display of the National Flag is governed by the provision of :

(1) The Emblems and Names (Prevention of Improper Use) Act 1950.

(2) The Prevention of Insults to National Honour Act 1971.

(3) Both (1) and (2) above

(4) Neither (1) nor (2) above

---

32. श्री.एम.ए. जिना यांनी मांडलेल्या '14 मुद्यातील' खालीलपैकी कोणता नव्हता ?

(1) भावी राज्यघटना संघराज्य स्वरूपाची असावी.

(2) सर्व प्रांतांना समप्रमाणात स्वायत्तता.

(3) मुंबई प्रांतामधून सिंध वेगळा केला पाहिजे.

(4) केंद्रिय व प्रांतिक मंत्रिमंडळात अर्धे मंत्री मुस्लिम असणे.

Which one of the following points was not among the 'Fourteen Points', proposed by Mr. MA Jinnah ?

(1) The form of the future constitution should be federal

(2) A uniform measure of autonomy to all provinces.

(3) Sindh should be separated from Bombay Presidency.

(4) Half of the central and provncial cabinet ministers should be Muslims.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

33. सर्वोच्च न्यायालयाच्या ''घटकराज्य खाजगी प्राथमिक शाळांतील I ते IV वर्गासाठी मातृभाषेची सक्ती करु शकत नाही'' या निवाड्यात खालील मुद्यांचा समावेश होतो.

(a) खाजगी विनाअनुदानीत शाळा आणि भाषिक अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्था 'मातृभाषे' तून शिक्षण देण्याच्या नियमाच्या कक्षेत येत नाहीत.

(b) माता किंवा पिता अथवा पालक बालकाची मातृभाषा ठरवतील.

(c) 19 (I) (a) कलमाने हमी दिलेल्या अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याच्या हक्कात, बालकाला किंवा त्याच्या वतीने माता किंवा पिता अथवा पालकाला शिक्षणाचे माध्यम ठरविण्याचा अधिकार आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) केवळ (a) (2) केवळ (a) आणि (b)
(3) केवळ (b) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

The judgement of Supreme Court "state can't impose mother tongue in private primary schools for classes I to IV" includes following points.

(a) Private unaided schools and linguistic minority institutions are outside the purview of 'mother tongue' as medium of instructions.

(b) Parent or guardian of the child will decide the mother tongue of the child.

(c) Right to freedom of expression guaranteed under Article 19 (I) (a) includes the right of the child or, on his behalf, his parent or guardian to choose the medium of instructions.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (a) and (b)
(3) Only (b) and (c) (4) (a), (b) and (c)

---

34. पुढीलपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(a) गव्हर्नर जनरलच्या कार्यकारी मंडळावर नेमणूक झालेले सत्येंद्र प्रसन्न सिन्हा प्रथम भारतीय होते.

(b) सत्येंद्र प्रसन्न सिन्हा त्यानंतर एका प्रांताचे गव्हर्नर बनविले गेले व तसे नेमणूक झालेले ते इंग्रजांच्या काळातील दुसरे भारतीय होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)
(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) Satyendra Prasanna Sinha was the first Indian to be made a member of the Governor General's Executive Council.

(b) Satyendra Prasanna Sinha was later made the Governor of a province, the second Indian to occupy the office in the British rule.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)
(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

35. पुढील विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) आंतरराष्ट्रीय करार आपोआप राष्ट्रीय कायदा बनत नाही ते अधिनियमाने स्वीकारावे/अंगिकारावे लागतात.

(b) भारतीय न्यायालये आंतरराष्ट्रीय कायद्याच्या तत्वांशी ताळमेळ ठेवतात परंतु जेंव्हा आंतरराष्ट्रीय व राष्ट्रीय कायद्यात मतभेद दिसतो आंतरराष्ट्रीय कायदा मानल्या जातो.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) International treaties do not automatically become part of the national law. These have to be adopted/incorporated by legislation.

(b) Indian courts try to maintain harmony with principles of international law but incase of conflict between international and national law international law prevails.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

36. पुढील विधानांपैकी कोणते **योग्य** आहे ?

(a) इलबर्ट बिल चा हेतू भारतीय न्यायाधिशांना भारतातील ब्रिटीश न्यायाधिशांच्या पातळीवर आणण्याचा होता.

(b) इलबर्ट बिल मागे घेण्यात आले कारण त्याच्या मसुद्यात चूक होती.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) दोन्ही (a) व (b) (4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) The Ilbert Bill aimed at establishing equality of Indian judges with the British judges in India.

(b) The Ilbert Bill was withdrawn because it was not correctly drafted.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

37. समानतेच्या अधिकारामध्ये खालीलपैकी कोणत्या मुद्द्यांच्या अंतर्भाव होतो ?

(a) कायद्यासमोर समानता
(b) अस्पृश्यतेची समाप्ती
(c) पदव्यांची समाप्ती
(d) समान अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (d)
(2) फक्त (a), (c), (d)
(3) फक्त (a), (b), (c)
(4) फक्त (b), (c), (d)

Right to equality consists of :

(a) Equality before law
(b) Abolition of Untouchability
(c) Abolition of Titles
(d) Equal freedom of expression

Answer options :

(1) Only (a), (b), (d)
(2) Only (a), (c), (d)
(3) Only (a), (b), (c)
(4) Only (b), (c), (d)

---

38. कालानुक्रमाने मांडणी करा :

(a) अंतर्गत सुरक्षा कायदा
(b) प्रतिबंधात्मक स्थानबद्धता कायदा
(c) दहशतवाद प्रतिबंधक कायदा
(d) राष्ट्रीय सुरक्षा कायदा

पर्यायी उत्तरे :

(1) (b) (a) (d) (c)
(2) (a) (b) (c) (d)
(3) (c) (d) (a) (b)
(4) (b) (d) (c) (a)

Arrange in chronological order :

(a) Maintenance of Internal Security Act.
(b) Preventive Detention Act.
(c) Prevention of Terrorism Act.
(d) National Security Act.

Answer options :

(1) (b) (a) (d) (c)
(2) (a) (b) (c) (d)
(3) (c) (d) (a) (b)
(4) (b) (d) (c) (a)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

39. राज्याच्या धोरणाच्या मार्गदर्शक तत्वांबाबतची भाष्ये आणि भाष्यकार यांची जुळणी करा :

(a)	"समाजवादावाचून फेबियन समाजवाद."	(i)	के. टी. शाह
(b)	"जरी या घोषणांना कितीही प्रमाणात 'वचने' मानावयाचे ठरले, तरीही त्यांच्यामुळे राज्यघटनेला अपकिर्ती प्राप्त होईल."	(ii)	डॉ. बी. आर. आंबेडकर
(c)	"राजकीय लोकशाहीपासून वेगळी असलेली आर्थिक लोकशाही."	(iii)	19 व्या शतकातील इंग्लीश तत्वज्ञान
(d)	"बँकेच्या सोयीनुसार वटविता येणारा चेक."	(iv)	डॉ. के. सी. व्हेअर

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the comments about the Directive Principles of State Policy with the commentators.

(a)	"Fabian socialism without socialism".	(i)	K.T. Shah
(b)	"If these declarations are, however, to be treated as 'words' they will bring discredit upon the Constitution".	(ii)	Dr. B.R. Ambedkar
(c)	"Economic democracy as distinguished from political democracy".	(iii)	19th century English Philosophy
(d)	"A cheque payable by the bank at its convenience".	(iv)	Dr. K.C. Wheare

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

40. घटक राज्यांची पुनर्रचना किंवा त्यांच्या सीमा बदलण्याबाबतच्या खालील विधानांपैकी कोणते विधान **चूक** आहे ?

(1) संसदेला तो अधिकार दिला आहे.

(2) संसद साध्याबहुमताने तसा कायदा करू शकते.

(3) विधेयकाची शिफारस करण्यापूर्वी राष्ट्रपतींनी संबंधित घटकराज्य विधीमंडळांची मते 'आजमावली' पाहिजेत.

(4) सीमा बदलण्यासाठी संबंधित घटकराज्यांची संमती आवश्यक आहे.

Which one of the following statements is **not correct** about the re-organisation of the states or alteration of their boundaries ?

(1) Parliament is entrusted with the power.

(2) The parliament can enact such a law by a simple majority.

(3) President has to 'ascertain' the views of the legislatures of the concerned states before recommending the bill.

(4) Consent of the concerned states is required for altering the boundaries.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

41. पुढील विधानांपैकी कोणते **खरे** आहे ?

(a) अजस्त्र वट वृक्ष ज्याचे-नांव फायकस इंडिका आहे. भारताचा राष्ट्रीय वृक्ष आहे.

(b) सर्वत्र वाढणारे फळ 'आंबा' ज्याचे नांव मँजिफेरा बेंगालेंसिस आहे भारताचे राष्ट्रीय फळ आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) केवळ (a) (2) केवळ (b)

(3) (a) व (b) दोन्ही (4) न (a) न (b)

Which of the following statements is **correct** ?

(a) The Banyan Tree a huge tree by name ficus Indica is the National Tree of India.

(b) Mango, a widely cultivated fruit in India, by name Mangifera bengalensis is the National Fruit of India.

Answer options :

(1) Only (a) (2) Only (b)

(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

42. गटा बाहेरचा ओळखा :

विचार, अभिव्यक्ती, विश्वास, श्रद्धा, उपासना, सामाजिक

पर्यायी उत्तरे :

(1) विचार (2) श्रद्धा (3) उपासना (4) सामाजिक

Identify the odd one out !

Thought, Expression, Belief, Faith, Worship, Social.

Answer options :

(1) Thought (2) Faith (3) Worship (4) Social

---

43. माहिती अधिकार अधिनियम 2005, च्या कलम 12 अंतर्गत मुख्य माहिती आयुक्ताच्या नियुक्तिची शिफारस करणाऱ्या समितिमध्ये खालीलपैकी कोणाचा उल्लेख नाही ?

(1) पंतप्रधान

(2) लोकसभेमध्ये विपक्षीदलाचा नेता

(3) लोकसभेचा सभापती

(4) पंतप्रधानाद्वारे नामनिर्देशित केलेला केंद्रिय मंत्रीमंडळ सदस्य

Under section 12 of the Right to Information Act, 2005 who amongst the following is not mentioned as a part of committee to recommend, the appointment of the Chief Information Commissioner.

(1) Prime Minister

(2) Leader of opposition in Lok Sabha

(3) Speaker of the Lok Sabha

(4) Union Cabinet Minister nominated by Prime Minister

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

44. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदाअंतर्गत माहिती मिळण्याचा अधिकार प्राप्त झाला आहे ?
(1) 19 (1) (a) (2) 19 (1) (b) (3) 19 (1) (c) (4) 19 (1) (d)
Right to receive information is derived from the concept, which is comprised in Article ________ of the Constitution of India.
(1) 19 (1) (a) (2) 19 (1) (b) (3) 19 (1) (c) (4) 19 (1) (d)

45. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 अंतर्गत ''सक्षम प्राधिकारी'' म्हणजे :
(a) लोकसभेचे किंवा राज्य विधानसभेच्या बाबतीत किंवा संघराज्य क्षेत्राच्या बाबतीत सभापती.
(b) सर्वोच्च न्यायालयाच्या बाबतीत, भारताचे मुख्य न्यायमुर्ति
(c) उच्च न्यायालयाच्या बाबतीत, उच्च न्यायालयाचा मुख्य न्यायमुर्ति
(d) संविधानाद्वारे किंवा तद्न्वये स्थापन किंवा घटित करण्यात आलेल्या अन्य प्राधिकरणांच्या बाबतीत, यथास्थिती, राष्ट्रपती किंवा राज्यपाल.
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे ?
(1) (a) आणि (b) फक्त (2) (b) आणि (c) फक्त
(3) (c) आणि (d) फक्त (4) (a), (b), (c) आणि (d)
"Competent authority" under the Right to Information Act, 2005 means and includes.
(a) The speaker of the House of the people or the legislative assembly of a state or a union territory.
(b) The Chief Justice of India in the case of Supreme Court.
(c) The Chief Justice of High Court in case of High Court.
(d) The President or the Governor as case may be in the case of other authorities established or constituted by or under the Constitution.
Which of the statement given above is/are correct ?
(1) (a) and (b) only (2) (b) and (c) only
(3) (c) and (d) only (4) (a), (b), (c) and (d)

46. प्रत्येक शक्य नोड दरम्यान दोन्ही दिशेने लिंक आहेत त्या संगणकीय जाळ्याच्या मांडणीचे नाव काय ?
(1) अंगठी (Ring) (2) स्टार (Star) (3) झाड (Tree) (4) जाळी (Mesh)
What is the name of the network topology in which there are bi-directional links between each possible node ?
(1) Ring (2) Star (3) Tree (4) Mesh

47. महाराष्ट्र 'शासनाने' मोटर व्हेईकल विभागासाठी ऑनलाईन (online) नोंदणी व परवाना देणारे ________ हे संकेतस्थळ चालू केले आहे.
(1) डब्ल्यू.डब्ल्यू.डब्ल्यू.डॉट महाट्रान्सकॉम डॉट इन (www.mahatranscom.in)
(2) डब्ल्यू.डब्ल्यू.डब्ल्यू.डॉट आर.टी.ओ. डॉट कॉम (www.RTO.com)
(3) डब्ल्यू.डब्ल्यू.डब्ल्यू.डॉट महाइन्फो डॉट कॉम (www.mahainfo.com)
(4) डब्ल्यू.डब्ल्यू.डब्ल्यू.डॉट महाआर.टी.ओ. डॉट कॉम (www.maharto.com)
The portal launched by Maharashtra Government for motor vehicles department for online registration and licence is ________.
(1) www.mahatranscom.in (2) www.RTO.com
(3) www.mahainfo.com (4) www.maharto.com

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

48. ________ ही एक शोध सुविधा आहे जी गुफरमध्ये शोध करण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. ही सुविधा वापरुन आपण गुफरमधील एखादी फाईल, महत्वाचा शब्द आणि शीर्षक वापरुन शोधू शकतो.

(1) याहू (2) गिगाब्लास्ट (3) व्हेरॉनिका (4) म्यूनाक्स

________ is a search facility made available to search in Gopher. Using this we can search for a file in Gopher using keywords and titles.

(1) Yahoo (2) Gigablast (3) Veronica (4) Munax

---

49. संगणकीय न्यायालयीन प्रक्रिया (Computer forensics) कश्याकरिता वापरतात ?

(a) मिटवलेल्या फाईल मिळवण्याकरिता.

(b) कोणती आज्ञावली (program) वापरली गेली निर्धारित करण्याकरिता.

(c) दुसऱ्या उपभोक्त्याची ई-मेल (e-mail) कोण वाचत आहे हे शोधण्याकरिता.

(d) दस्तऐवजाचे (documents) अदृश्य इतिवृत्त शोधण्याकरिता.

वरीलपैकी योग्य पर्याय निवडा.

(1) (a) आणि (b) (2) (a) आणि (c)

(3) (c) आणि (d) (4) वरील सर्व पर्याय

Computer forensics can help :

(a) Recover deleted files.

(b) Determine what program has been run.

(c) Find out who is reading another user's e-mail.

(d) Discover the hidden history of documents.

Select correct option from above options.

(1) (a) and (b) (2) (a) and (c)

(3) (c) and (d) (4) All the above options

---

50. ________, हे संगणकाचे साधन अर्थविभागामध्ये अंदाजपत्रक तयार करणे, क्रियाकलाप आधारित मूल्य ठरविणे, आर्थिक कामगिरीचे विश्लेषण आणि आर्थिक गोष्टींचा नमुना/साचा तयार करण्यासाठी वापरले जाते.

(1) डीमार्ट (2) इर्गोनॉमिक्स (3) ओलॅप (4) ई-कॉमर्स

________ this application of computer is used in finance department for applications such as budgeting, activity-based costing, financial performance analysis and financial modeling.

(1) DMART (2) ERGONOMICS (3) OLAP (4) E-Commerce

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

51. कोणत्याही वेबसाईटवर माहिती मिळविण्याकरिता खालील क्रिया, योग्य क्रमाने लावा :

(a) साईट होस्ट करण्याकरिता ब्राऊजर विनंती वेब सर्वरपासून वेबपृष्ठापर्यंत.

(b) तुमच्या वेब ब्राऊजरमध्ये वेबसाईटचा पत्ता किंवा URL प्रविष्ट करणे.

(c) संगणक पडद्यावर जी माहिती प्रदर्शित होते ती वेब ब्राऊजरने अर्थ लावणे.

(d) आपल्या संगणकाकरिता सर्वरने इंटरनेटवर माहिती पाठविणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (b), (a), (d), (c) (2) (a), (b), (c), (d)

(3) (a), (b), (d), (c) (4) (b), (a), (c), (d)

Arrange the following activities in proper order/sequence to access any website.

(a) Browser requests the web page from the web server that hosts the site.

(b) Enter the address or URL of the website in your web browser.

(c) Web browser interprets the data displaying it on your computer screen.

(d) Server sends data over the internet to your computer.

Answers Options :

(1) (b), (a), (d), (c) (2) (a), (b), (c), (d)

(3) (a), (b), (d), (c) (4) (b), (a), (c), (d)

---

52. ई-गव्हर्नन्स एक्सलेन्स बक्षिस घेणारे _________ हे स्टँप व नोंदणी माहिती तंत्रज्ञान चे ॲप्लीकेशन आहे.

(1) इ-सरल (2) इ-सरीता (3) आय-सरिता (4) आय-सरल

The e-governance excellence award taken by stamp and registration Information Technology application is named as _________.

(1) E - SARAL (2) E - SARITA (3) I - SARITA (4) I - SARAL

---

53. _________ या नियमावलीमध्ये, प्रत्येक स्थानकाला दोन चॅनेल/मार्ग नेमून दिलेले असतात. यापैकी अरुंद चॅनेल हा नियंत्रण चॅनेल म्हणून वापरला जातो जो स्थानकाला संकेत करतो/इशारा करतो आणि रुंद चॅनेल हा माहितीची रचना/चौकट निर्गत करण्यासाठी वापरला जातो.

(1) डब्ल्यू डी एम् ए (2) सी डी एम् ए (3) टी डी एम् ए (4) एफ् डी एम् ए

_________ in this protocol, each station is assigned two channels. A narrow channel is provided as a control channel to signal the station and a wide channel is provided so the station can output data frames.

(1) WDMA (2) CDMA (3) TDMA (4) FDMA

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

54. खालीलपैकी क्लाऊड गणना (cloud-computing) सेवा प्रतिकृती कोणते आहे ?

(a) सेवा म्हणून सॉफ्टवेअर (b) सेवा म्हणून प्लॅटफॉर्म

(c) सेवा म्हणून पायभूत सुविधा (d) सेवा म्हणून मनुष्यबळ

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (c), (d), (a) (4) (a), (b), (d)

Which are service models for cloud-computing ?

(a) Software as a service (b) Platform as a service

(c) Infrastructure as a service (d) Manpower as a service

Answer Options :

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (c), (d), (a) (4) (a), (b), (d)

---

55. मोबाईल तंत्रज्ञान मध्ये आय.एम.इ.आय. म्हणजे काय ?

(1) इंटरनॅशनल मोबाईल इक्विपमेंट आयडेंटीटी

(2) इंडीयन मोबाईल इक्विपमेंट आयडेंटीटी

(3) इंडीयन मेट्रोपोलीटन इक्विपमेंट आयडेंटीटी

(4) इंटरनॅशनल मिडीया इक्विपमेंट आयडेंटीटी

What I.M.E.I. means in Mobile Technology ?

(1) International Mobile Equipment Identity

(2) Indian Mobile Equipment Identity

(3) Indian Metropolitan Equipment Identity

(4) International Media Equipment Identity

---

56. 'आर्थिक लाभ' म्हणजे :

(a) नुकसान भरपाई

(b) दैनंदिन खर्चाच्या पूर्ततेसाठी तसेच पीडीत महिलेला झालेल्या नुकसान भरपाई पोटी देण्यात येते ती आर्थिक नुकसान भरपाई

(c) कौटुंबिक हिंसाचार दूर करण्यासाठी दिलेली नुकसान भरपाई

(d) दावा निकालात काढताना दिलेली अंतिम नुकसान भरपाईची रक्कम

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (b) फक्त (3) (d) फक्त (4) (c) फक्त

Monetary relief means :

(a) Compensation amount

(b) Compensation to meet the expenses incurred and losses suffered by the aggrieved person.

(c) Compensation to redress domestic violence.

(d) Compensation as a final amount deciding the case.

Answer Options :

(1) (a) and (b) (2) (b) only (3) (d) only (4) (c) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

57. बालमजुरी रोखण्याकरता राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाने खालील उद्योगांवर लक्ष केंद्रित केले आहे :
(1) काच व बांगडी उद्योग, सॉफ्टवेअर उद्योग, आरोग्य सेवा उद्योग
(2) आरोग्यसेवा उद्योग, वीट भट्टी, रेशीम उद्योग
(3) हॉटेल व्यवसाय, माहिती तंत्रज्ञान, बांगडी व्यवसाय
(4) बांधकाम व्यवसाय, हिरे व्यवसाय, वीट भट्टी

In an attempt to abolish childlabour National Human Rights Commission (NHRC) is focusing its attention on following industries.
(1) Glass and Bangle Industry, Software Industry, Healthcare Industry.
(2) Healthcare Industry, Brick-kilns, Silk Industry.
(3) Hotel Industry, Information and Technology Industry, Bangle Industry.
(4) Construction work, Diamond cutting, Brick-kiln Industry.

---

58. "अन्नाचा अधिकार" ह्या राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाच्या कार्यक्रमाची सुरुवात होण्यामागे सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्देश व _________ ह्यांनी लिहिलेले पत्र कारणीभूत आहे.
(1) श्रीमती. सोनिया गांधी (2) श्री. शरद पवार
(3) श्री. चतुरानन मिश्रा (4) श्रीमती. सुषमा स्वराज

"Right to Food" programme of National Human Rights Commission is a Result of Supreme Court directive and a letter written by _________.
(1) Mrs. Sonia Gandhi (2) Mr. Sharad Pawar
(3) Mr. Chaturanan Mishra (4) Mrs. Sushma Swaraj

---

59. कौटुंबिक हिंसाचार ही मानवी हक्कांची बाब आहे असे खालीलपैकी कशामध्ये मान्य केले आहे ?
(1) व्हिएन्ना अकॉर्ड 1994 (2) रियो डिक्लरेशन
(3) रामसेर कनव्हेंशन (4) वरीलपैकी काहीच नाही

Among the following which acknowledged that domestic violence is undoubtedly a human rights issue :
(1) Vienna Accord of 1994 (2) Rio Declaration
(3) Ramser Convention (4) None of the above

---

60. हुंडाबंदी कायदा 1961, नुसार हुंड्याची मागणी करण्याची शिक्षा :
(1) किमान सहा महिने ते दोन वर्षे कैद
(2) रु. 10,000 पर्यंत दंड
(3) काही विशिष्ट कारणांसाठी सहा महिन्यांपेक्षा कमी कैद
(4) वरीलपैकी सर्व

Penalty for Demanding 'Dowry' under Dowry Prohibition Act 1961 is :
(1) Imprisonment for a minimum of 6 months to two years.
(2) Fine upto Rs. 10,000.
(3) Under special reasons imprisonment less than 6 months.
(4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

61. हुंडाबंदी अधिनियम 1961 मध्ये व्यक्त केलेल्या 'मूल्यवान रोखे' ह्या शब्दाची व्याख्या खालीलपैकी कोणत्या अधिनियमात केलेली आहे ?

(1) हुंडाबंदी अधिनियम, 1961 (2) भारतीय दंड संहिता, 1860

(3) भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 (4) दंड प्रक्रिया संहिता, 1973

The expression 'Valuable Security' used in The Dowry Prohibition Act, 1961, is defined in which of the following Acts ?

(1) Dowry Prohibition Act, 1961 (2) The Indian Penal Code 1860

(3) The Indian Evidence Act, 1872 (4) The code of Criminal Procedure, 1973

---

62. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 अनुसार राज्य सरकाराकडे नोंदणी केल्यानंतर खालीलपैकी कोण 'सेवा देणारा' म्हणून कार्य करु शकतो ?

(1) सोसायटी नोंदणी अधिनियम 1860 अन्वये नोंद झालेली ऐच्छिक संस्था.

(2) कंपनी अधिनियम 1956 अन्वये नोंद झालेली कंपनी.

(3) (1) आणि (2) दोन्ही

(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Under Protection of Women from Domestic Violence Act 2005, which of the following can act as 'Service Provider' after registering itself with the state government ?

(1) Voluntary Association registered under Societies Registration Act 1860.

(2) Company Registered under Companies Act 1956.

(3) Both (1) and (2)

(4) None of the above

---

63. अनुसूचित जाती वा जमातीचा सदस्य नसलेल्या लोकसेवकाने अॅट्रॉसिटी अॅक्ट खालील कर्तव्यांची जाणीवपूर्वक हेळसांड केली, तर अॅट्रॉसिटी अॅक्ट 1989 च्या तरतूदीनुसार :

(1) कैद किमान 6 महिने ते 1 वर्ष

(2) कैद किमान 3 महिने

(3) दंड रुपये 25,000 पर्यंत व पदावनती

(4) सेवेतुन बडतर्फी

A public servant, not a member of S.C./S.T., willfully neglects his duties under S.C./S.T. (prevention) of Atrocities Act 1989. The punishment is :

(1) Imprisonment for minimum 6 months extending upto 1 year.

(2) Imprisonment upto 3 months.

(3) Fine upto Rs. 25,000 and demotion.

(4) Dismissal from service.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

64. भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 15 अंतर्गत प्रदान करण्यात आलेला 'भेदभावाचा निषेध' हा अधिकार आंतरराष्ट्रीय नागरीक आणि राजकीय अधिकारनाम्यांच्या कोणत्या अनुच्छेदाशी समरूप आहे?

(1) अनुच्छेद 23 (2) अनुच्छेद 26 (3) अनुच्छेद 21 (4) अनुच्छेद 16

The Fundamental Right of 'Prohibition of discrimination conferred U/A 15 of Indian Constitution has been recognised and is identical to ________ of the covenant on Civil and Political Rights.

(1) Article 23 (2) Article 26 (3) Article 21 (4) Article 16

---

65. अस्पृश्यता (गुन्हे) अधिनियम 1955 मध्ये दुरुस्ती व त्याचे नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम हे नवे नाव कोणत्या वर्षी करण्यात आले?

(1) 1956 (2) 1975 (3) 1976 (4) 1978

Untouchability (offences) Act, 1955 has been amended and renamed in ________ as the Protection of Civil Rights Act, 1955.

(1) 1956 (2) 1975 (3) 1976 (4) 1978

---

66. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) नियम 1995 च्या नियम 16 अंतर्गत राज्य उच्चाधिकार दक्षता व समन्वयन समितीची रचना करण्याकरिता किती सदस्यांचा समावेश असतो?

(1) 15 पेक्षा जास्त सदस्य नसावे (2) 20 पेक्षा जास्त सदस्य नसावे

(3) 25 पेक्षा जास्त सदस्य नसावे (4) अमर्यादित सदस्य

How many number of members are prescribed by Rule 16 of the Schedule Castes and Schedule Tribes (Prevention of Atrocities) Rules 1995 for constitution of state level vigilance and monitoring committee ?

(1) Not more than 15 (2) Not more than 20

(3) Not more than 25 (4) Unlimited members

---

67. श्रीमती 'अ ब क' चांगुलपणाने घरगुती जुलुमाचे कार्य घडल्याची माहिती देते. चौकशीअंती घरगुती जुलुम झाला नसल्याचे स्पष्ट होते. घरगुती जुलुमांनुसार रक्षण करण्याच्या कायद्याच्या तरतूदीनुसार :

(1) श्रीमती 'अ ब क' वर कोणतीही दिवाणी अथवा फौजदारी कारवाई करता येणार नाही.

(2) श्रीमती 'अ ब क' वर फौजदारी नाही पण दिवाणी कारवाई करता येईल.

(3) श्रीमती 'अ ब क' वर फौजदारी व दिवाणी दोन्ही कारवाया करता येतील.

(4) श्रीमती 'अ ब क' वर केवळ फौजदारी कारवाई करता येईल.

Mrs. ABC in 'Good faith' gives information about 'Domestic Violence' to the Protection Officer. On investigation, no evidence of domestic violence is found.

(1) Mrs. ABC is free from any civil or criminal liability.

(2) Mrs. ABC is not liable criminally but there is a civil liability.

(3) Mrs. ABC is liable both under civil and criminal law.

(4) Mrs. ABC is liable criminally only.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

68. भारतीय संविधानाच्या कोण-कोणत्या अनुच्छेदामध्ये दिलेल्या अधिकाराअंतर्गत कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 ची अधिनियमिती करण्यात आली ?

(1) 12, 15, 17 (2) 14, 15, 21 (3) 14, 19, 25 (4) 25, 28, 29

The Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005 was enacted keeping in view the rights guaranteed under articles _________ of the Constitution of India.

(1) 12, 15, 17 (2) 14, 15, 21 (3) 14, 19, 25 (4) 25, 28, 29

---

69. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम 1955 हा कायदा भारतीय संविधानाच्या कोणत्या अनुच्छेदाच्या आधारावर अधिनियमित करण्यात आलेला आहे ?

(1) अनुच्छेद 16 (2) अनुच्छेद 17 (3) अनुच्छेद 18 (4) अनुच्छेद 19

Which of the following Articles of Constitution of India is the base for enactment of the Protection of Civil Rights Act, 1955 ?

(1) Article 16 (2) Article 17 (3) Article 18 (4) Article 19

---

70. अनुसूचित जातीत असलेल्या श्री. अ ब क ह्यांनी एका अनुसूचित जातीच्या स्त्रीवर बळाचा वापर करुन तिची अप्रतिष्ठा करण्याचा प्रयत्न केला. श्री. अ ब क ह्यांना कोणती शिक्षा होऊ शकते ?

(1) ॲट्रॉसिटी कायद्यानुसार कमीतकमी 6 महिने ते जास्तीतजास्त 5 वर्षांपर्यंत कैद.
(2) ॲट्रॉसिटी कायद्याखाली शिक्षा होऊ शकत नाही.
(3) इंडियन पीनल कोडच्या तरतुदीप्रमाणे शिक्षा होईल.
(4) पर्याय (2) व (3) दोन्ही

Mr. ABC, who is a S.C. assaults and tries to outrage modesty of a woman belonging to S.C. (Scheduled Caste). Mr. ABC is liable to be punished with :

(1) Imprisonment not less than 6 months, extending upto 5 years as per Atrocities Act.
(2) Cannot be tried under S.C./S.T. Atrocities Act.
(3) Can be punished under relevant sections of Indian Penal Code.
(4) Both (2) and (3)

---

71. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005 अंतर्गत इन कॅमेऱ्यात सुनावणी केव्हा घेतली जाते ?

(1) परिस्थिती बघता न्यायदंडाधिकाऱ्याला वाटेल तेव्हा
(2) जर दोन्ही पक्षापैकी एकाने अशी मागणी केली तेव्हा
(3) (1) आणि (2) दोन्ही
(4) इन-कॅमेरा सुनावणीची अधिनियमामध्ये तरतुद नाही

Under the Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005, when in-camera proceedings are conducted ?

(1) When Magistrate considers that the circumstances of the case so warrant.
(2) When either party to the proceedings so desires.
(3) Both (1) and (2)
(4) There is no provision of in-camera proceedings.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

72. हुंडाबंदी अधिनियम 1961 मधील गुन्हे :

(1) जामीन योग्य आणि आपसात मिटवण्याजोग्य आहेत.

(2) जामीन अयोग्य आणि आपसात मिटवण्याजोग्य आहेत.

(3) जामीन योग्य परंतु आपसात न मिटवण्याजोग्य आहेत.

(4) जामीन अयोग्य परंतु आपसात न मिटवण्याजोग्य आहेत.

Offences under Dowry Prohibition Act, 1961 are :

(1) Bailable and Compoundable

(2) Non-bailable and Compoundable

(3) Bailable but Non-compoundable

(4) Non-bailable but Non-compoundable

---

73. व्यभिचाराचा/जारकर्माचा गुन्हा कोणाविरुद्ध असतो ?

(1) पत्नी (2) पति

(3) (1) किंवा (2) (4) दोन्ही (1) व (2)

Adultery is an offence committed by :

(1) a wife (2) a husband

(3) a wife or a husband (4) a wife and a husband both

---

74. प्रतिपक्षाने संरक्षण आदेशाचा भंग केल्यास महिलांचा घरगुती जुलुमापासून रक्षण करण्यासंबंधीच्या कायद्यानुसार होणारी शिक्षा :

(1) कैद कमीतकमी 2 वर्षे

(2) कैद 1 वर्षापर्यंत

(3) 1 वर्षापर्यंत कैद किंवा रुपये 25,000 पर्यंत दंड

(4) 1 वर्षापर्यंत कैद किंवा रुपये 25,000 पर्यंत दंड किंवा दोन्ही.

Under Protection of Women from Domestic Violence Act 2005, penalty for breach of protection orders by the respondent is :

(1) Imprisonment not less than 2 years.

(2) Imprisonment upto 1 year

(3) Imprisonment upto one year or fine which may extend to Rs. 25,000.

(4) Imprisonment upto one year or fine which may extend to Rs. 25,000 or both

---

75. राष्ट्रीय मानवी हक्क संरक्षण आयोगाच्या अध्यक्षाची पदावधी त्यांच्या कार्यालयात प्रवेश केल्यापासून ________ वर्ष किंवा त्यांचे वय ________ वर्ष होईपर्यंत असते.

(1) तीन, 65 (2) पाच, 65 (3) तीन, 70 (4) पाच, 70

Chairperson of National Human Rights Commission shall hold office for a term of ________ years from the date on which he enters upon his office or until he attains the age of ________ years, whichever is earlier.

(1) Three, Sixty-five (2) Five, Sixty-five (3) Three, Seventy (4) Five, Seventy

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

76. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 च्या कोणत्या कलम अंतर्गत रस्त्यावर किंवा सार्वजनिक ठिकाणी स्वत:चे अंग प्रदर्षण करणे प्रतिषेध आहे ?

(1) 110 (2) 111 (3) 112 (4) 113

Indecent exposure of one's own private parts in any street or a public place is prohibited under section __________ of the Bombay Police Act, 1951.

(1) 110 (2) 111 (3) 112 (4) 113

---

77. मुंबई पोलिस अधिनियम 1951, अंतर्गत खालीलपैकी कोणत्या सार्वजनिक जागेसाठी, परवाना घेण्याची गरज नाही ?

(1) भोजन वसतिगृह (2) उपाहारगृह

(3) मदिरागृह (4) निवासगृह

Which of the following public places does not require licence under Bombay Police Act, 1951 ?

(1) Boarding Houses (2) Eating Houses

(3) Liquor Houses (4) Lodging Houses

---

78. जमावाने बेकायदेशीररीत्या केलेल्या जबर दुखापतीची नुकसान भरपाई कोण ठरवते ?

(a) ग्रेटर मुंबईत मुख्य महानगर दंडाधिकारी

(b) जिल्ह्यात जिल्हा दंडाधिकारी

(c) महसूल आयुक्ताच्या पूर्व मंजुरीने (a) व (b) दोन्ही पर्याय

(d) प्रथम वर्ग न्याय दंडाधिकारी

योग्य पर्याय निवडा.

(1) (a) व (b) (2) (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) (a) आणि (d)

In case of injury caused by unlawful assembly, compensation amount shall be determined by :

(a) The Chief Metropolitan Magistrate in Greater Mumbai.

(b) District Magistrate in District.

(c) Both (a) and (b) with the previous sanction of Revenue Commissioner.

(d) Judicial Magistrate First Class.

Select correct response.

(1) (a) and (b) (2) (b) only (3) (c) only (4) (a) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

79. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 चे कलम 67 नुसार रस्त्यातील रहदारी वगैरेचे नियमन करणेबाबत खालीलपैकी कोणते पोलीस अधिकाऱ्यांचे कर्तव्य नाही ?

(1) रस्त्यातील रहदारीचे नियमन करणे व रहदारीवर नियंत्रण ठेवणे.

(2) रस्त्यात बंदोबस्त ठेवणे.

(3) सार्वजनिक तरीतमध्ये (प्रवाशी बोट वाहतुक) लोकांची फार गर्दी होवू न देणे.

(4) आगीमुळे हानी किंवा नुकसान न होवू देण्याबद्दल प्रयत्नांची शिकस्त करणे.

Which one of the following is not a duty of Police Officer regarding regulation of traffic in street u/s 67 of the Bombay Police Act 1951 ?

(1) to regulate and control the traffic in the streets.

(2) to keep order in the streets.

(3) to prevent over crowding of people in public ferry-boats.

(4) to use his best endeavours to prevent any loss or damages by fire.

---

80. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 चे कलम 37 नुसार आयुक्त आणि जिल्हा दंडाधिकारी यांना सार्वजनिक शांतता आणि सुरक्षितता राखण्याकरिता खालीलपैकी कोणता अधिकार दिला गेलेला नाही ?

(a) शस्त्रे, तलवारी, भाले, बंदुका, सुरे, काठ्या ई. वस्तु बरोबर घेवून जाण्यास मनाई करणे.

(b) कोणताही दाहक पदार्थ किंवा स्फोटक पदार्थ बरोबर नेण्यास प्रतिबंध करणे.

(c) दगड किंवा इतर क्षेपणास्त्रे जवळ बाळगण्यास किंवा ते सोडण्यास किंवा फेकण्यास प्रतिबंध करणे.

(d) कोणत्याही सार्वजनिक जागेत किंवा जागेजवळ ध्वनिक्षेपकाचा उपयोग करण्याचे नियम करणे व त्यावर नियंत्रण ठेवणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त (3) (c) फक्त (4) (d) फक्त

Which one of the following powers is not entrusted to Commissioner and District Magistrate for preservation of public peace or public safety u/s 37 of the Bombay Police Act, 1951 ?

(a) Prohibiting the carrying of weapons, swords, spears, guns, knives, sticks etc.

(b) Prohibiting the carrying of any corrosive substance or explosives.

(c) Prohibiting carrying, collection and preparation of stones or other Missiles etc.

(d) Power to regulate and control the use of loudspeakers in or near any public place.

Answer options :

(1) (a) only (2) (a) and (b) only (3) (c) only (4) (d) only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

81. 'पोलीस अधिकाऱ्यांचा जनतेप्रती जबाबदाऱ्या' मुंबई पोलीस अधिनियम 1951च्या कोणत्या कलमामध्ये नमूद केल्या आहेत ?

(1) 64 (2) 65 (3) 66 (4) यापैकी कोणतेही नाही .

Under Bombay Police Act, 1951, duties of the Police Officers towards the public are mentioned under section ________.

(1) 64 (2) 65 (3) 66 (4) None of the above

---

82. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 च्या कलम 64 नुसार खालीलपैकी कोणते पोलीस अधिकाऱ्यांचे कर्तव्य नाही ?

(1) अटक केलेल्या किंवा अभिरक्षेत ठेवलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला योग्य अन्न व निवारा देण्याबद्दल व्यवस्था करणे.

(2) प्रत्येक समन्स तत्परतेने बजावणे व प्रत्येक अधिपत्र किंवा ईतर आदेश तत्परतेने पाळणे व बजावणे.

(3) आपणास शक्य असेल तितका प्रयत्न करून सार्वजनिक उपद्रव निर्माण होण्यास आळा घालणे.

(4) दुसरा कोणताही पोलीस अधिकारी मदतीस बोलावील तेव्हा त्यास मदत करणे.

Which of the following is not a duty of Police Officer u/s 64 of Bombay Police Act 1951 ?

(1) to arrange for proper sustenance and shelter of every person who is under arrest or in custody.

(2) promptly to serve every summons and obey and execute warrant or any other order.

(3) to prevent to the best of his ability the commission of public nuisance.

(4) to assist another police officer when called upon to do so.

---

83. जर एखादा व्यक्ति पोलीस दलामध्ये नसतांना सुद्धा, अनधिकृतपणे पोलीस गणवेशाचा वापर करत असेल तर गुन्हा सिद्ध झाल्यास त्याला जास्तीत जास्त किती दंड होऊ शकतो ?

(1) रु. 1000 (2) रु. 2000

(3) रु. 5000 (4) यापैकी कोणतेही नाही

Any person not being a member of the police force, makes unauthorised use of police uniform shall on conviction be punished with a fine which may extend to :

(1) Rs. 1000 (2) Rs. 2000

(3) Rs. 5000 (4) None of the above

---

84. जर एखाद्या व्यक्तिला पोलीस अधिकाऱ्याने त्रासदेण्याकरिता किंवा अनावश्यकरित्या अडवले, तपासले किंवा अटक केले, तर गुन्हा सिद्ध झाल्यास त्या पोलीस अधिकाऱ्याला जास्तीत -जास्त किती काळासाठी कारावास होऊ शकतो.

(1) 3 महिने (2) 6 महिने (3) 9 महिने (4) 1 वर्ष

A Police Officer, who vexatiously and unnecessarily detains, searches or arrests any person, shall on conviction be punished with imprisonment for a term which may extend to ________.

(1) 3 months (2) 6 months (3) 9 months (4) 1 year

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

85. मुंबई पोलीस अधिनियम 1951 च्या कलम 55, 56, 57 आणि 57 अ अनुसार एखाद्या विशिष्ट जागेवर न जाण्याच्या आदेशाची मुदत अवधि कोणत्याही परिस्थितिमध्ये ________ पेक्षा जास्त राहू शकत नाही.

(1) 6 महिने (2) 1 वर्ष
(3) दीड वर्ष (4) दोन वर्ष

A direction made under section 55, 56, 57 and 57 A for not entering any particular area, shall in no case exceed a period of :

(1) 6 months (2) One year
(3) One and half year (4) Two years

---

86. गुन्हा करण्याची तयारी करणे हा खालीलपैकी कोण-कोणत्या गुन्ह्यामध्ये दंडनीय अपराध आहे ?

(a) बनावट नाणी बाळगणे
(b) भारत सरकार विरुद्ध युद्ध करण्यासाठी हत्यारांची जमवा-जमव करणे.
(c) दरोडा घालण्यासाठी तयारी करणे.
(d) दंगल करण्यासाठी तयारी करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (d) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त
(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) (b) आणि (d) फक्त

Preparation to commit offence is punishable in exceptional cases which includes :

(a) Possession of counterfeit coin.
(b) Collecting arms etc. with the intention of waging war against the Government of India.
(c) Making preparation to commit dacoity.
(d) Making preparation to commit rioting

Answer options :

(1) (a) and (d) only (2) (a) and (b) only
(3) (a), (b) and (c) only (4) (b) and (d) only

---

87. 'Z' ला गैर - हानि व्हावि या हेतुने 'A' ने 'Z' ची आंगठी नदीत फेकली. 'A' ने कोणता गुन्हा केला आहे ?

(1) फसवणूक (2) गैर - हानि (3) विश्वासघात (4) अपकृती

'A' Voluntarily throws into a river a ring belonging to 'Z' with the intention of causing wrongful loss to 'Z'. A has committed :

(1) Cheating (2) Wrongful loss (3) Breach of trust (4) Mischief

---

88. खालीलपैकी कोण सार्वजनिक सेवक आहे परंतु सरकारी सेवक नाही ?

(1) नगरपालिका आयुक्त (2) न्याय व्यक्ती
(3) कर निर्धारक (4) वरील सर्व

Who amongst the following is a public servant but not a Government servant ?

(1) Municipal Commissioner (2) Juryman
(3) Assessor (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

89. भारतीय दंड संहिता 1860, च्या खालीलपैकी कोणत्या कलमामध्ये अनैसर्गीक अपराधासंदर्भात तरतुद केली आहे ?

(1) भारतीय दंड संहिता 1860 चे कलम 375

(2) भारतीय दंड संहिता 1860 चे कलम 376

(3) भारतीय दंड संहिता 1860 चे कलम 377

(4) भारतीय दंड संहिता 1860 चे कलम 378

Which of the following sections Under Indian Penal Code 1860 speaks about unnatural offences ?

(1) Section 375 of Indian Penal Code 1860

(2) Section 376 of Indian Penal Code 1860

(3) Section 377 of Indian Penal Code 1860

(4) Section 378 of Indian Penal Code 1860

---

90. जोड्या लावा :

(a)	अपकृति	(i)	दखलपात्र, बिनजामिनी, आपसात न मिटण्याजोगा
(b)	फसवणूक आणि संपत्ती बेईमानपणे देण्यास भाग पाडणे	(ii)	अदखलपात्र, जामीन देण्याजोगे, तडजोड करण्याजोगे
(c)	अनैसर्गिक गुन्हा	(iii)	दखलपात्र, बिनजामिनी आणि तडजोड करण्याजोगे
(d)	दंडनीय विश्वासघात	(iv)	अदखलपात्र, जामीन देण्याजोगे आणि आपसात न मिटण्याजोगा.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

Match the following :

(a)	Mischief	(i)	Cognizable, Non-bailable, Non compoundable
(b)	Cheating and dishonestly inducing delivery of property	(ii)	Non-Cognizable, bailable and compoundable
(c)	Unnatural offence	(iii)	Cognizable, Non-bailable and - compoundable
(d)	Criminal breach of trust	(iv)	Non-Cognizable, bailable and Non- compoundable

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

91. भारतीय दंड संहिता मधील Chapter 21 अंतर्गत बेअब्रूचा गुन्ह्याची दखल ________ द्वारे घेतली जाते.

(1) पोलीस रिपोर्ट (2) व्यथित व्यक्तिने केलेल्या तक्रारी

(3) स्वप्रेरणेने (4) वरील सर्व

Cognizance of offence of defamation under Chapter XXI of Indian Penal Code can be taken :

(1) On a Police Report (2) On a complaint made by aggrieved person

(3) Suo Motu (4) All of the above

---

92. फौजदारी प्रक्रिया संहिता मधील कलम 95 मध्ये जप्तीची घोषणा रद्द करण्याचे आदेश खालीलपैकी कोण देऊ शकतो ?

(1) झडती अधिपत्राचे आदेश देणारे दंडाधिकारी

(2) मुख्य न्यायिक दंडाधिकारी/मुख्य महानगर दंडाधिकारी

(3) सत्र न्यायालय

(4) उच्च न्यायालय

A declaration of forfeiture under section 95 of Criminal Procedure Code can be set aside by which of the following ?

(1) Magistrate issuing search warrant

(2) Chief Judicial Magistrate/Chief Metropolitan Magistrate

(3) Court of sessions

(4) High Court

---

93. जामीन योग्य अपराधामध्ये, हक्क म्हणून जामीन कोणाद्वारे दिली जाते ?

(1) पोलीस अधिकारी (2) न्यायालय

(3) पोलीस अधिकारी आणि न्यायालय दोन्ही (4) यापैकी कोणतेही नाही

In a bailable offence, the bail is granted as a matter of right, by :

(1) Police officer (2) Court

(3) Both Police officer and court (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

94. कारागृहाच्या परिभाषेमध्ये खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने समाविष्ट आहेत ?
(a) राज्य शासनाने सामान्य किंवा विशेष हुकूमाद्वारे घोषित केलेली, कोणत्याही जागेस दुय्यम कारागृह म्हणून मान्यता दिलेली जागा.
(b) केन्द्र शासनाने घोषित केलेली अशा प्रकारची कोणतीही जागा.
(c) कोणतेही सुधारालय, किशोर सुधारालय किंवा अन्य कोणतीही अशा स्वरूपाची संस्था.
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (c) फक्त (3) (a) आणि (b) फक्त (4) वरीलपैकी सर्व
Which of the following statements is included in the definition of 'Prison' ?
(a) Any place which has been declared by the State Govt. by a general or special order, to be a subsidiary Jail.
(b) Any place which has been declared as such by the Central Govt.
(c) Any reformatory, Borstal Institutions or other institution of a like nature.
Answer options :
(1) (a) only (2) (a) and (c) only (3) (a) and (b) only (4) All of the above

---

95. फौजदारी प्रक्रिया संहिता मधील कलम 125 अंतर्गत पोटगीसाठी कोण दावा करु शकत नाही ?
(1) वयात आलेली लग्न झालेली मुलगी
(2) लहान अनौरस मूल
(3) आई किंवा वडील
(4) वरीलपैकी कोणीही नाही
Maintenance under section 125 of Criminal Procedure Code cannot be claimed by :
(1) A married daughter having attained majority
(2) Illegitimate minor child
(3) Father or Mother
(4) None of the above

---

96. भारतीय पुरावा अधिनियम 1872, अंतर्गत कबुली :
(1) हे प्रकरण कबूल करण्याचा निर्णायक पुरावा असतो
(2) हे प्रकरण कबूल करण्याचा निर्णायक पुरावा नसतो परंतु प्रतिबंधक असतो
(3) हे प्रकरण कबूल करण्याचा निर्णायक पुरावा आणि प्रतिबंधक दोन्ही असतो.
(4) यापैकी कोणतेही नाही
Under Indian Evidence Act 1872, admission :
(1) is conclusive proof of the matters admitted
(2) is not conclusive proof of the matters admitted but operate as estoppel
(3) is conclusive proof of the matter and also operates as estoppel
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

97. भारतीय पुरावा अधिनियम 1872 च्या कलम 8 अंतर्गत व्यक्तिची वर्तणूक सुसंगत असण्यासाठी, ती :

(1) आधीची असणे आवश्यक आहे

(2) नंतरची असणे आवश्यक आहे

(3) आधीची किंवा नंतरची असू शकते

(4) आधीची नसून फक्त नंतरची असते

For the conduct to be relevant under section 8 of the Indian Evidence Act, 1872, it :

(1) must be previous

(2) must be subsequent

(3) may be either previous or subsequent

(4) only subsequent and not previous

---

98. 'मृत्यूपुर्व जबानी' ही खालीलपैकी कोणत्या प्रकीया/कार्यवाही मध्ये ग्राह्य असते ?

(1) केवळ फौजदारी प्रक्रिया आणि कार्यवाही

(2) केवळ दिवाणी प्रक्रिया आणि कार्यवाही

(3) फौजदारी तसेच दिवाणी प्रक्रिया आणि कार्यवाही

(4) ट्रिब्युनलस् समोरची प्रक्रिया आणि कार्यवाही

A dying declaration is admissible in which of the proceedings ?

(1) Only in criminal proceedings

(2) Only in civil proceedings

(3) In civil as well as criminal proceedings

(4) In the proceedings before tribunals

---

99. भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 च्या कलम 107 अंतर्गत संबंधित व्यक्ति मागील किती वर्षे जिवित होता हे दाखवावे लागते ?

(1) 10 वर्षापासून (2) 20 वर्षापासून (3) 25 वर्षापासून (4) 30 वर्षापासून

For presumption under section 107 of the Indian Evidence Act 1872, the person is to be shown to be alive :

(1) Within 10 years (2) Within 20 years (3) Within 25 years (4) Within 30 years

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

100. (a) साक्षीदाराच्या उलट तपासणीच्या लगेच त्याला उपस्थित करणाऱ्या पक्षाने त्याच्या केलेल्या तपासणीस फेरतपासणी असे म्हणतात.

(b) फेरतपासणीचा हुकूम हा शेवटचा असतो.

(c) फेरतपासणी गरजेची नाही, ती न्यायिक प्रक्रियेचा आवश्यक भाग नाही.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (c) (3) (c) फक्त (4) वरीलपैकी सर्व

(a) The examination of a witness, subsequent to the cross-examination by the party who called him, shall be called his re-examination.

(b) The order of re-examination is last.

(c) Re-examination is not necessary, it is not essential part of Judicial proceeding.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (a) and (c) (3) (c) only (4) All of the above

---

-o0o-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK